Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicage) $3.00. Za Evropo $3.50. Za Chicago $3.50.

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year $3.00, for Europe $3.50. For City of Chicago $3.50.

EDINOST

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 6. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 14. JANUARJA 1922. LETO (Vol.) VIII.

Iz pisma mil. škofa Ljubljanskega.

Ljubljana, 26. dec. 1921.

Vam in vsem Vašim sotrudnikom pozdrav in blagoslov za Novo leto.

Iz Vaših listov vidim, da izredno lepo in tudi vspešno delujete. Čudim se, da liste tako spretno urejujete.

Krščanska organizacija pri nas sploh napreduje. Večkrat se pokaže kaka kriza, pa se zopet premaga. Gimnazijalcev je polovica pri nas organiziranih. Imamo vsako leto več zanesljivih akademikov in starešin. Tudi Orli in Orlice so dobro drže in množe.

Žal, da država ne more priti do mirnega razvoja. Upamo, da se bo v novem letu vse na bolje obrnilo.

Z Bogom. † ANTON BONAVENTURA, škof.

TAJNE UTRDBE JAPONCEV RAZKRINKANE.

Da japonska vlada nima poštenega namena napram Združenim Državam je vsa javnost slutila že dolgo. Še bolj jasno je to pa sedaj, ko se je posrečilo nekemu Amerikancu odkriti mogočne japonske utrdbe na otoku Saipan, ki se nahaja v bližini severno od Guam. Ta utrjena tajna pomorska baza, bi bila v slučaju vojne med Ameriko in Japonsko velike važnosti za japonsko vojno brodovje. Posebno bi to bila važna postojanka za japonske submarine, odkoder bi lahko skrito napadali ameriške parnike, bi ovirali prav lahko vsako dovažanje materijala na filipinsko otočje, in v kratkem času bi jih lahko izolirali.

Da se Japonci prav malo menijo za vse mirovne in druge pogodbe znači posebno to, da je slovesno obljubila v pogodbi, ki določa, da otočje ,ki ga je zasedla v zadnji vojni v Pacifiku ne bo utrjevala, in da jih bo obdržala v tistem stanju, kakor so bili v pred vojnem stanju. Danes pa vidimo, da so Japonci izpremenili otok Saipan v najmodernejšo obrambeno postojanko na Pacifiku. To je posebni dokaz, koliko se je zanesti na svečane obljube Japancev in njih vlade.

Ameriški državniki, ki zastopajo naše interese na razoroževalni konferenci v Washingtonu, bi morali take stvari, ki dokazujejo naravnost nepoštenost in zahrbtnost Japoncev. pogledati od bližje. Zakaj vstvarjati pogodbe, ki jih bodo proglasili sovražniki Amerike prav gotovo za "scrap of paper"? Ali se sme državi in narodu, ki svečano prisega na pogodbe in med tem hiti z oboroževanjem svojih utrdb, kaj zaupati?

Boljše in veliko koristnejše bo, če gotovi ameriški faktorji, spregledajo to nevarnost, ki tira Združene Države v neko negotovost, od katere je odvisna mogoče velika katastrofa za ameriški narod.

Narodu, ki je pokazal že čestokrat svojo nepoštenost v raznih intrigah, ,se pač ne da mnogo zaupati. In Japonce smo videli kot take že mnogokrat! Prevarili so Kitajsko in jo zahrbtno napadli. Zahrbtno in nepričakovano so napadli Ruse. Prvim in slednjim so ukradli mnogo teritorija ,do katerega niso imeli niti pičice upravičenosti. In danes imajo obrnjeno svojo ost proti nam in ne bo posebno dolgo, če upoštevamo navedene slučaje, ko bomo začutili njen zapik na naših prsih.

Zato previdnost, previdnost brani nas!

STRAŠNO ODKRITJE.

Kako strašansko moralno propadlo je naše velikomestno življenje je pokazal slučaj neke 75 letne babure, ki se imenuje Dr. Hagenow, profesijonelne abortistinje, ki ima na svoji duši brezštevila detemorov in umorov mladih mater. Pred kratkim je prišla k nji neka mlada mati, Mrs. Albrecht, ki jo je vprašala za svet. Babura je pa izvršila na nji nepostavno operacijo. Toda stara kakor je, ni izvršila dobro in mlada mati je dobila kazen za svoj greh — nevarno je zbolela. Le hitra zdravniška pomoč jo bo rešila, ako je sploh bo. Pri tej priliki se je pa v javnosti izvedelo vse strašno početje te strašne zveri v človeški podobi. Bila je radi detomorov in illegalnih operacij aretirana 75krat. Bila je obsojena radi uboja v dolgo ječo, pa so jo po enem letu že pomilostili, da je mogla nemoteno dalje izvrševati svoj satanski posel. In izpovedala je poročevalcu časnikarstva: "Kaj pa sem naredila takega? Tisoče babic je v Chicagi ,ki žive in bogate samo od tega "businesa". Mlade matere pač nočejo imeti več otrok in tega jaz nise mkriva. Če mene zaprete, morate zapreti skoraj vse banice mesta Chicago!" Strašna izpoved!

Ali je bilo kedaj pri poganih tako bestijalno, kakor je sedaj tukaj? In če je bilo, to so bili pogani. Toda sedanja civilizacija!?

O, katoliška cerkev, kako si ti vzvišena s svojo vzvišeno nalogo, ki še edina učiš o svetosti in nedotakljivosti človeškega življenja! O, zmaguj! zmaguj! Glej, tisoče, da, milijone nedolžnih otročičev je danes tu sredi med nami klanih in morjenih in uničevanih! Hudujemo in zgražamo se nad Herodom! Svetnik je bil pri vsi niegovi krutosti v primeru s temi modernimi Herodi!

KAJ SO NAPRAVILI NAGAJIVI OTROCI V CHICAGI.

Tekom lanskega leta 1921. so nagajivi otroci v Chicagi pobili nad več sto tisoč električnih svetilk. Skupna škoda znaša po izkazu mestnega odbora, ki ima v rokah to zadevo nekaj 30 tisoč dolarjev.

PODLOST ITALIJE.

V Chicago Daily News piše neki Mawrer spomine o Italiji. Bil je poročevalec tega lista po mirovni konferenci v Evropi. Očevidno ga je Italija dobila na svojo stran, najbrže ne zastonj, da ji sedaj poje velikansko slavo v tem listu. Pretečeni torek večer piše o Jadranskem vprašanju. Članek je predolg, da bi ga natisnili. Smisel članka je pa ta: Vse italijanske aspiracije i nzahteve po slovenskem in obmorskem ozemlju ob Jadranu so globoko utemeljene. Slovenci in Dalmatinci so bili in so že zagrizeni avstrijaki in fanatični zagovorniki in oboževalci Habsburgovcev. Če tudi so zastopniki tega naroda tukaj v Ameriki in drugod po svetu kričali, da so proti Avstriji, vendar so bili in še danes za Habsburgovce. Italija ima dokaze za to. In ravno ta narod se je najbolj boril za Avstrijo in bi se še danes, ko bi dobil priliko. Zato je umevno, da je morala Italija zahtevati, da se ta narod "uniči" (To je značilno.) Ta narod bi bil vedni strah Italije in bi delal nemir. Zato Italija ni priznala Jugoslavije temveč je samo dovolila Srbiji da anektira del jugoslovanskega ozemlja. (To je značilno o delovanju Londonskega odbora in srbskih državnikov!) Najbolj nesramen in najbolj krivičen je bil zato Wilson, ki je vspričo teh dejstev zahteval s toliko odločnostjo, da se mora dati pravica tudi "sovražnikom" entente, Slovencem, češ, da so se morali boriti, ker so bili prisiljeni. To je laž! Zato je bil Wilsonov šovinizem, ki je preganjal uboge Italijane in samo dejstvu, da je moral tako hitro v kot, se je zahvaliti, da niso Slovenci zmagali, in da so Italijani dobili pravico. Kako nelogičen je bil Wilson, se je pokazalo pri Reškem vprašanju. Preje je trdil, naj narod sam svojo bodočnost odloči, pri Reki je pa zahteval, da naj ne velja to pravijo. Reka je italijansko mesto in Italija ima pravico do Reke in do vsega ozemlja okrog. Ste že čuli večjo in bolj nesramno krivico?

Tako dela Italija! In na vse to naša diplomacija molči . . .

NE POŠILJAJTE DENARJA V PISMIH V JUGOSLAVIJO.

New York, (Jug. Od. F. L. I. S.) Tretji Assistant Postmaster General naznanja v uradnem glasilu Postal Bulletin: "Minister za pošte in telegrafe Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev naznanja, da bi bilo dobro opozoriti ameriško občinstvo, da je bila vsebina poštnih pošiljatev iz Združeniv Držav v Kraljevino SHS. večkrat pokradena, in priporoča, naj se ne prilaga denar v priporočenih pismih, marveč naj se isti pošilja potom bančnih čekov ali nakaznic na banke. Postmasterji naj o tem obveščajo svoje klijente, kajti ni mednarodne poštno-nakaznične službe med Združenimi Državami in to Kraljevino."

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Kako goljufajo državo ali korupcija za korupcijo. Mostarska "Narodna Sloboda" piše, da so prodali v Mostaru dvema trgovcema 30 vagonov ameriškega fižola, ki ga je država dobila iz Amerike, po 2.20 K za kg, čeprav stane fižol v Mostaru kg po 12.50 K, tako da bosta pri tem oskubila državo za nič manj kot 1 milijon 700 tisoč kron. Nadalje pravi imenovani list, da bosta ta dva trgovca zaslužila pri fižolu, ki sta ga dobila od države — še v več drugih krajih — 20 do 30 milijonov kron. Proti takemu nečuvenemu škandalu je najodločneje nastopil poslanec Jugoslovanskega kluba Buntić in poslal brzojavko ministrskemu svetu, v kateri pravi, naj se že enkrat **preneha z zločinskim izrabljanjem in ropanjem ljudstva in države.** V drugi brzojavki na ministra Kukovca pa pravi: "Temu nečuvenemu škandalu o prodaji in izvozu fižola iz Hercegovine napravite takoj konec v interesu vaše osebne odgovornosti kakor tudi celega ministrstva, drugače ga bo dokončalo naše **razjezeno lačno ljudstvo.**" Za voli, ovcami in podobnimi živalmi pride na vrsto ta ubogi fižol.

Priljubljen minister. Iz listov posnemamo: Pokopali so v Zagrebu mater ministra Pribičevića. Kakor poroča "Hrvat", je prišla na pogreb velika množica, od te pa samo peščica sorodnikov, nekaj radovednežev kot k vsakemu pogrebu — vse drugo pa policaji vseh vrst iz vseh strani države. Došli so, da čuvajo svojega osovraženega šefa, kakor so poprej čuvali nepriljubljene vladarje. Minister sam je prišel pozno, da pokaže svoje veliko gospodstvo in pa zato, da so imeli njegovi policaji dovolj časa, pripraviti vse v njegovo varstvo. V sprevodu je bila okrog njega cela tropa preoblečenih žandarmerijskih oficirjev, detektivov, drugi so pa venomer švigali na vse strani. Sto in stoterim pazljivim očem nič ne uide in tako je bil naenkrat na pokopališču obkoljen neki človek, ki je po siromašni obleki zbudil sum kakega, atentatorja. Detektivi so ga obklopili, kar na licu mestu med pogrebnimi obredi so mu nastavili več revolverjev na prsa ter med pristno-balkanskimi kletvicami so začeli pretipavati njegove žepe. Vsi pogrebci so imeli priliko, da gledajo ta prizor sam minister je moral iti mimo, dvomi se pa, da je to sploh opazil, ker se je tresel kot šiba na vodi. Končno so šli pogrebci na eno, policaji s "sumljivim" pa na drugo stran — v policijsko stražnico, kjer so ga naposled le morali izpustiti. Pravijo, da so se starejši zagrebški policijski uradniki na ves glas smejali, ko so zagledali tega "atentatorja", ker ga prav dobro pozajo in vedo, da bi bil za vse drugo prej pripravljen, samo za atentate

(Nadaljevanje na 3. strani.)

KRALJ ALEKSANDER SE JE POROČIL.

Aleksander, kralj Jugoslavije se je poročil z Marioaro, hčerjo rumunskega kralja.

Vsa Jugoslavija se je zveselila poročila, da se je kralj Aleksander poročil z princesinjo Marijo Rumunsko. Z vseh uradnih poslopij vise po Jugoslaviji zastave. Iz tega sledi, kako grdo je bilo obrekovanje, s katerim so blatili sovražniki Jugoslavije kralja Aleksandra, ko so ga sramotili, da ni za ženitev radi slabega življenja in dr. — Res sramotno je bilo to, kako je italijanska propaganda nesramno lagala in sramotila državo in vladarja. Kaj takega je zmožna samo kaka podla Italija.

Kralj Aleksander je jako simpatična osebnost in v resnici plemenit človek in blagega srca. Če bo kdo, bo kralj Aleksander, uredil nemirno Jugoslavijo in uredil razmere tako, da bo enkrat mir. Seveda, dokler bo imel okrog sebe može, kakor Pašič ali Pribičevič, ,tako dolgo ni misliti na kako povoljno rešitev. Škoda plemenitega moža, da mu kaze državo ti možje.

Tega dogodka se veselimo tudi mi v Ameriki, kajti to dejstvo bo gotovo zbližalo Jugoslavijo z Rumunijo, kar bo pomenilo velik korak naprej k pomirjenju Balkana.

AMERIŠKI SLOVENCI PODPIRAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitrejše, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližnjo pošto prejemnika. Izdajamo čeke v kronah in amerikanskih dolarjih. Pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske krone:

500 kron	$ 2.15
1,000 kron	4.25
5,000 kron	20.00
10,000 kron	40.00

Za italijanske lire:

50 lir	$ 2.75
100 lir	5.00
500 lir	22.75
1000 lir	45.50

Za nakazila v amerikanskih dolarjih do $50.00 računamo po $1.00. Za večja nakazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja.

Vse pošiljatve naslovljajte na:

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI",
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press
1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Debs in Lenin.

Ko je bil socijalist Debs oproščen iz ječe, se je v svojem prvem javnem govoru izrazil, da občuduje Leninov "veliki veleum", da je to največji razum na svetu.

Veliki razum, v pomenu, kakor ga misli Debs, je gotovo oni, ki zna kaj velikega narediti, je razum, ki prodere globoko v razna vprašanja človeškega rodu, najde jasno uzroke slabega, izdela vspešne načrte za zboljšanje ali celo odstranjenje slabega in te svoje načrte tudi izvede. Kolikor je kak razum večji v kateri ali vseh teh točkah, toliko "večji" je.

Ali je Lenin res tak veleum?

Pred vsem ni Lenin iznašel nič novega. Vzel je samo Marksove dogme, katere je izdelal drug razum, ne njegov. Pogoltnil je to dogmo kar celo in jo poskusil izvesti kot tako, brez upoštevanja deželnih, narodnih in časovnih razmer.

Da se mu to ni posrečilo, sam priznava in da je res njegov nastop strašanski fiasko, kaže njegovo sedanje delovanje. Ni pa vspeh zato, ker je sprejel nauk, ki je bil slab, njegov razum je bil pa premajhen, da bi bil spoznal to slabost.

On je pripeljal ruski narod v strašno lakoto, za katero umirajo milijoni.

On je privedel cvetoča ruska mesta na rob popolnega propada.

On je prelil cele potoke nedolžne krvi.

On je skoraj popolnoma uničil vso rusko kulturo.

On je pripeljal celo deželo v strašno revščino in bedo.

On je uzrok, da je bila Rusija oškodovana za vso vojskino odškodnino.

On je uničil vso rusko industrijo in zapeljal ves narod v strašno gospodarsko sužnost kapitalistov sveta, iz katere se narod tisoč let ne bo rešil.

On ima na vesti milijone strašni umorov.

In vsega tega ni nesrečni mož videl, dokler mu niso suha dejstva odprla oči in ga prisilila, da je spoznal, kako strašno se je zmotil, da je ves njegov zistem sama pena, da vsa grozodejstva strašne, krute "čeke" niso bila v stanu premagati človeške narave in gospodarskih zakonov. Še le sedaj, ko je že vse na tleh, je začel spoznavati svojo zmoto in se je začel umikati.

Sedaj vabi kapitaliste nazaj v deželo, od koder jih je sam preje izgnal, da naj popravijo v Rusiji, kar je on uničil in proti katerim je toliko divjal.

Zato Lenin ni veleum, temveč samo velika volja in trma, ki je milijone poklala, da je prišla do vlade. Strašna beda in obup milijonov mu je bilo nič, da bi bil izvedel svoje na pol nore misli v dejstva. Milijone je imel cela leta v strašnih ječah in zaporih, kjer jih je grozno mučil, stradal in moril, samo radi tega, ker so nekoliko drugače mislili kakor on. Ko so Združene Države pozaprle samo nekoliko boljševikov, ki so poskušali razbiti celo državo, so ravni ti ljudje kričali po celem svetu tudi Lenin je kričal, teh svojih nesrečnih žetev pa ni videl in jih niso videli pristaši tega nauka.

Zato se Debs gotovo mtoi, če imenuje veleum takega moža kot je Lenin, tega največjega morilca, kolikor jih pozna človeška zgodovina.

Debs pravi, da bo šel v Rusijo. Srečno pot mu bo želela vsa Amerika s željo, da naj se več ne vrne. Ema Goldman in Aleks Berkman in drugi Debsovi somišljeniki so že siti "'veleuma Leninovega." Zato je prav, da gre tja sedaj še Debs, ,da bodo še njega "ozdravili."

Iz slovenskih naselbin.

Canonsburg, Pa. — Novo leto, g. urednik, ste začeli samo z možkimi. Nas žene ste pa popolnoma pozabili. Ali pa morda mislite tako, kakor mislijo vsi starokrajski Janezi, ženske ste tako bolj odzadaj. Toda nismo zadaj ne. Mi ameriške Slovenke smo prave Amerikanke, ki se zavedamo svoje časti in svojega stanu. Zato hočemo iti z možkimi popolnoma v enakem koraku. Baj Galek! Tako pa ne bo šlo, gospod urednik, kakor ste začeli s prvo številko "Edinosti", ko pravite samo: "Fantje, zavihajmo rokave!" — Kje ste pa nas žene pustili? — Zato pa se jaz obračam na vas žene in dekleta! Veste kaj naredimo? Ko si bodo naši leni možje in fantje še le počasi rokave vihali, ker več tako ne bodo naredili kakor to, pojdimo pa me že krepko na delo in delajmo in pokažimo v tem novem letu, da smo me ženske bolj sposobne za vsako stvar, tudi za razširjanje dobrega katol. časopisja, kakor možki. Veste, gosp. urednik, slabo ste naredili s 1. številko, ko ste nas tako na stran brcnili v "Edinosti". Pravite, kako se boste veselili na Silvestrov večer. Meni se pa zdi, če nas ne prosite odpuščanja, da se boste jokali. (No, pa naj bo! Vas pa prosim. Bomo videli, če res toliko zmorete. Urednik.) Veste, če nam ne boste prav pisali, vas bomo kar odstavile od službe. Saj imamo Pavleta Zgaga, tacega fest fanta. Bo pa on naš urednik, če je prav ves pohabljen in krevljast. Bomo že me ženske poskrbele, da se bo pozdravil. Par "flašc pain eksplerja" pa en kvart munšajna, pa bo zdrav. Se bo razgrel v glavi in v nogah, pa bo začel skakati, kakor mlad kozliček po zeleni travici. Ko bodo začeli novi naročniki leteti menda kar po zrakoplovu, da jih bo več in bodo hitreje skupaj leteli. Do takrat bo že Pavle popolnoma zdrav.

Zato Vam, g. urednik, kar ta svet dam, da si kar iščite službe v kakem drugem "officu" (Si jo že iščem. Ured.) ali pa za kakšno drugo delo. Posebno boste imeli prebito malo dela, če bodo delali samo tisti vaši prijatelji, katerim ste ukazali zavihane rokave vihteti. Me ženske smo sklenile ob novem letu drugače začeti. Ko bomo šle za naročniki okrog, jim bomo najprej lepo prigovarjale, potem jih bomo lepo prosile. Če pa z lepa ne bodo hoteli, se bomo skregale. Če pa še to ne bo pomagalo, bomo pa vsakega preteple. To bo pa gotovo pomagalo. Pridobiti jih moramo, to je naš namen za letošnje leto.

Mislim, gospod urednik, da Vam gre že malo po glavi, komu ste se zamerili prvi dan leta, ker nas tako za malo imate, kakor bi ne bile zmožne nič. Vse one naročnike pa, katere sem Vam v Novem letu poslala jaz in druge žene pa zahtevam, da jih takoj Pavletu Zgagi izročite. Vi imejte pa samo one, katere Vam pošiljajo Vaši "fantje s zavihanimi" rokavi.

Ti pa, dragi naš Pavle Zgaga. Zdaj pa ne boš več tako žadosten s paličko sam hodil in v tistih velikih čeveljčkih. Obljubimo ti, da ti bomo pomagale, da boš postal gospod, da boš vedel, kdaj si začel s ženskami tekmovat.

H koncu pa pozdravljam vse naročnice lista "Edinosti", pa prosim, da greste vse na delo za našega Pavleta Zgaga. Vi, gospod urednik, pa potrpite! Mislim, da imate zadosti od mene. Se pa ne bom več oglasila. **Mary Bevc.**

(O, tega pa ne smete storiti! Nasprotno! Vsaki teden se oglasite! Urednik.)

Cleveland, Ohio. — Oprostite da Vas zopet nadlegujem za malo prostora v Vašem listu. Predvsem moram častitati Vaši nedosegljivi agilnosti g. urednik. Prav izvrstno stopate na rep našim slovenskim rdečkarjem. Prav tako le neustrašeno naprej, tudi med ameriškimi Slovenci se jasni. Prosveta bi ne imela toliko naročnikov, da bi zamogla izhajati, ako bi se morala kot drugi listi, sama boriti za svoj obstanek. Proletarec že hira radi finančnega gladu, na isti poti bi bila v kratkem tudi Prosveta, ako bi jo ne podpirala Jednota. Vendar med Slovenci se jasni, vsaj v Clevelandu se je že precej zjasnilo, odkar Vaš list nastopa z resnico tako odločno v boj proti slov. rdečim janičarjem v naši novi domovini. Kdo pa so ti janičarji se bo marsikdo vprašal. To je par slov. izprijenih "študentkov". ki skuša v Ameriki izkoriščati ubogo priprosto slovensko delavstvo. Narod spomni se nazaj na nabiranje miljondolarskega fonda, za katerega so nekateri žrtvovali stotake, misleč da bodo stem pomagali domovini. Kristan je odšel. Zavrtnik v Chicagi molči, delavstvo se naj pa poprašuje, kje so naši dolarji, za katere smo trpeli in krvavo delali. In ko človek pogleda v njih časopisje, koliko krika ti povzroče čez vsak cent, ki ga kdo daruje cerkvi v dobre namene. In vendar, duhovniki izkazujejo vestno svoje račune, mesečno in letno. Z darovi, ki jih daruje verno ljudstvo za svoje cerkve, zidajo duhovniki svetišča, kjer se verniki zbirajo in časte svojega Boga. Kje imajo pa naši socijalisti pokazati kaj enakega. Računa ne dajo, pokazati nimajo ničesar za nabrani denar, in kljub temu jih čujete vedno jadikovati čez duhovne in cerkve. Da jih ni sram podle neznačajneže!

Odkar ste začeli tako energično pobijati njihove laži se je med Slovenci v našem Clevelandu že precej izpremenilo. Spregledavati so pričeli in tem izprijenim študentkom ne verujejo več, kakor so. Naj bi danes kdo poizkusil agitirati za umazanega Proletarčka, pa bi videl koliko bi dosegel. In tako je prav! Slovenci, obrnite se k onemu, ki Vam kaže resnico. Proč od sleparjev in zapeljivcev, kakoršni so baš naši izprijeni študentki, ki skušajo slepiti ljudstvo in istega izkoriščati v svoje zlobne namene. Clevelandskim slovencem pa priporočam, da se pridno naročajo na list Edinost in istega širijo med svoje prijatelje, kajti Edinost je v resnici list, ki zasluži priznanja med poštenimi Slovenci v Ameriki.

L. D. nekdaj Zavrtnikov pristaš, a danes ne več!

Alex, Ark. — Pošiljam za naročnino Ave Maria in Edinost. — Želim pomagati do zmage vsem do solz smeha želnim bralcem in bralkam našega lista "Edinosti". Zato glasujem ZA kandidata Pauleta. — Vošim srečno Novo leto vsem v uredništvu in upravništvu, ki nam toliko pomagate do lepega berila.

Francis Starman.

Vse svoje nasprotnike opozarjam na to le pismo! To je bratovsko! Če me kdo tudi morda ne mara, me pa kdo drugi ljubi. Zakaj bi bili tako "všajtni" in "'fovšlivi" tistim, ki me imajo radi in me "lajkajo." To naj pomislijo moji nasprotniki.

Pavle Zgaga.

Chicaške novice. — Mrs. Stef. Kocet je zbolela in odšla v bolnišnico. Bila je v veliki nevarnosti, da se bo morala podvreči težkim operacijam. Toda upanje je, da bode skrbna zdravniška postrežba dosegla, da tega ne bo treba. Mrs. Kocet prav iz srca želimo kmalu zdravja.

— Mala hčerka Mr. Dolmoviča, je nenadoma zbolela in sicer nevarno, tako da jo je dal zdravnik Dr. Uršič prepeljati v bolnišnico. Učenka je petega razreda. Upamo, da se bo pozdravila.

— Preteklo nedeljo smo imeli Moving Picture predstavo v cerkveni dvorani, ki je bila jako dobro obiskana. Predstavljala se je nova igra "Bogokletnež." Da smo igro bolje razumeli, nam jo je gospod župnik preje razložil.

— Prihodnjo nedeljo zvečer imeli bomo krasno prireditev, takozvani "Očetovski večer", večer v čast našim očetom. Mladeniško društvo Holy Name je priredilo to zabavo v čast članom starejšega Holy Name. Nikdo naj ne zamudi te igre. Vstopnina je prosta. K udeležbi se vabijo vsi: seveda pred vsem očetje, potem vsi fantje in žene in dekleta.

— Dobili smo iz starega kraja krasni otroški časopis "ORLIČ", katerega prav toplo priporočamo vsem otrokom in učencem. Kdor nam pošlje v znamkah 6c mu bomo poslali tri številke letošnjega šolskega letnika. Še odraščeni boste z zanimanjem prečitali ta krasni lističič s tako mičnimi povesticami.

Chicago, Ill. — Zsivijo prekmurci vu etom Novom leti 1922! Naj opervim sze glaszim in proszim nasega guszpoda urednika Edinosti in Ave Marije, či bi bili taku dobri, da bimi spet dali malu prustora vu obema listoma. Taku prosnjo pa morem prosziti zaradi tega, da je večinoma Prekmurcof tudi szamu ednega liszta naročnikov. Ali naj rajsi bi pa vidu szakoga Prekmurca, da bi szi naroču sze liszte krsčanskuga mislenja kaje "Edinost", "Ave Marija", "Glasznik Szerca Jezusovega". Sztejmi liszti pumagamo krščansku rasernyaje. Szaki naročnik bi lejku dobu zaj ednoga naročnika za sze ete lejpe liszte. Dragi krsčenik, ne bi tij tak lehko dobu szvojega prijatela za naročnika kak je Tebe pridobu Tvoj prijateu? Glej tak ga tij predobis vu vzvojo ruko, kakje tebe dobu Tvoj prijateu. Pa probaj! — Či sze ti prvu krat utpuvej pa probaj po drgoč, dokler ga nedobis. Pak dugu za bantuj, da sze ti puda in jemi potli ne bou zsau. Za tisztu ti esče lepou zafali enkrat. Dragi krsčenik, dobru szi premiszli gnesz den je szvet sztrasnu zapelivi in mnogo zapelifcof je na deli proti szvetoj materi Cerkvi in proti krsčanskim lisztom. Isztina je ka sze doszta taksi lisztuf kota puszvejti ka človek, malu mrzeu, ne szpozna hudobije proti szvojoj lasznoj veri. Zaperva szi naročij takse, ka szu jemi malu na skodu v nyegovoj veri. Potlej pa prijde drugi agent, malu vegsi hujdic, pa szi od nyega naročij neverne liszte stere ga pelaju blizse k veksemu neprijatlu szvete matere cerkve. In tak dele, da ga dobru v skrample dobijo. Ali, dragi krsčenik, nigdar sze ne daj taksim agentom zapelati in či mas pri szvojoj hizsi takse liszte, von s hizse z jim! Proč s ztaksimi liszti, steri szu tebi na skodu in tvojoj deci. — Dragi krsčeniki, podajmo sze na boj proti nasemi naprijateli! na boj! na boj! Bojujemo sze zdaj, dokler je esče nej prekesznu. Podajmo sze v boj proti krutomi neprijateli szvete matere cerkve. Draga dusa, ne pozabi sze szpominati na eto delo, dokler szmo svojega življenja pred tmična, smrtna vrata, i zkoz nje nastopi zadnjo pot v neskončno večnost. Ta pot čaka vse brez razločka. Vse drugo je negotovo i dvojlivo. Ti si postaven trden mož, i misliš, da boš dugo, dugo živo znabiti merješ prle kak si misliš. Ti vupaš bogat postati; znabiti se ti ne posreči. Ti vupaš odzraviti, znabiti se ne zgodi v prihodnosti. Vutro je vse negotovo in dvomlivo, samo smrt je gotova. Človeki je odločeno enkrat mreti. Rojen si; stalno je teda, da merješ. Tak je nase življenje, kak vidis zvezdice na nebi. Se giblejo, tak naglo, ali či je pazimo se večkrat vijdi na szivom zraki zvezdico, da premine. Ravno tak se tudi ludje; gnesz szmu kuper, zutra pa se szmo morebiti pozvani pred Boga na račun. Kaj ti teda pomaga, či se dnes kinčas z zlatom i z džundži, vutro si pa goli vsega oropan? ka ti pomaga, či dnes prebivleš v svetloj palači, vutro te pa vonesejo, v zaprejtoj maloj skrinjici? Ka ti pomaga či dnes cela zemla pred tebov trepeče, či vladaš miljone, vutro je pa smrtna sodba proti tebi povedana, i te mrtveca položijo v mrzlo naročje matere zemle. Gotovo je, ka de tudi nam ednok zadnja vura bila. Ali štrašna miseo, da je tista vura negotova. Smrt vtegne svojo mrzlo roko, i ne gleda na čast, imenitnost. Tu zgrabi ženo, tam moža, tu bogatca, tam kodiša. Zdaj mladenca, zdaj starca, tam dete. Nigdar ne si gvušen. Smrt ne gleda na čas. Dostakrat pride kak tolvaj po noči, vu vuri, gda si nano ne mislimo. Tak, dragi Prekmurci, podajmo se na delo! Hodimo nažaj tiszto, sztaro pet kak szmo jo szebof prineszli vu eta lublenu državo, gde pa je ne tak, kak je bilo. Doma vu nasem rostnom kraji, tisztoga časa, da szmo mi bili doma ne jszmo meli koga, sto bi nas zapelavau. Neje bilou tam tiszti kruti zgubleni od Szvete matere Cerkve. Nej szmo poznali naprijatela krščanstva. Ali dragi krsčenik, dobru znas, gde da si; med tihim narodom. Je še druga napaka. Med nami se sučejo kruti zapelijvi Horvati, Čehi, steri jezik nam je malo razumlivi in ravno telko, da nam skodi in da nas lejko zapela, nas dobro zgojene od svoji lubi starisov. Dobro pa znamo sami med seboj, da smo več nej tisti verli in dobri verni našoj luboj materi Cerkvi. Že se dobro pozna nad nasim vernim in verlim lustvom, ete kruti hudobni naprijateu nasega naroda. Zatu pa, dragi bratje i sestre, podajmo se na boj za veru in stopimo na sinjek tomi krutominaprijatli svete matere Cerkve in krsčanskim listom kak je "Edinost" i "Ave Marije", "Glasnik Serca Jezusovoga". Zdaj p ana delo, prekmurski Slovenci in pridobite zaj ednoga novoga naročnika za ete lepe liste, steri nas večkrat na dobru pot spominajo.

Tak tudi, dragi prekmurski Slovenci. Podajmo se na delu za nase dobru drustvu, steru pa že je prav dobra armada pri jem, vu etom malom časi. Sče le zdaj komaj leto pa trij mesece staru, in že daj fton malom cajti plačalo potpore svojim bratom vu njej potriboči 284.00 dollarov. Ali je tou nej lepo? In to je samo drustvu Sv. Ivana Krstitela. Za tem pa prijde nasa jednota je tudi terpela in to je samu dvema bratoma družba Sv. Držine. Eden brat je dobu 100.000 dol. te drugi pa 50.000 dol. in eden i drugi je prisev tak frisko v nesrečo, da se je človek nigdar nemre trostati. In tak je nase življenje. Tudi nevemo vere in hipa

(Nadaljevanje na 3. str.)

AMERIŠKA SLOVENKA.

SLOVENSKEMU AMERIŠKEMU ŽENSTVU.

Da je naše slovensko ženstvo v marsičem veliko pred možtvom, to je znana stvar. Naše možtvo — žali Bog — je zadnja desetletja padalo vedno bolj in bolj v sužnost kralja Alkohola. Kakor je naš nepozabni velikan Dr. Krek velikrat tožil v svojih člankih, to je res, da je Slovenec "korajžen samo takrat,, kadar je pijan." Zato pripovedujejo vojaki, da je Avstrija v svetovni vojski vojake, ko jih je poslala v bajonetni naskok — vselej vpijanila. — Tudi med ameriškimi Slovenci se je ta narodna slabost občutno kazala. Zato je bila med Slovenci edina trgovina, ki se je izplačala — saloon.

Sedaj je glede tega veliko, veliko na boljem.

Naše ženstvo pa ni dobilo prilike, da bi se bilo pokazalo, kaj zna. Kot žene in matere so se ubijale doma z gospodinjstvom in največkrat tudi z gospodarstvom. Žrtve ,katere je prineslo v tem svojem kraljestvu, se neprecenljive. Kateri slovenski rojak je res napredoval, vsak mora priznati, da je napredoval le za to, ker je dobil dobro gospodinjo za ženo.

Pa škoda, da ni naše ženstvo bolj globoko poseglo v naše javno in društveno življenje. S svojo prirojeno previdnostjo, s svojim pogumom in pred vsem s svojo marljivostjo, bi bilo veliko doseglo, česar nimamo.

Vendar ni še vse zamjeno! Slovensko ženstvo, še je veliko dela pred nami, da, danes ga je več, kakor ga je bilo preje, ker sedaj treba ne samo zidati, ,temveč zavoženo popraviti.

Na vsesplošno željo naših dobrih in navdušenih žena zato zopet odpiramo v listu "Edinosti" ženski kotiček.

Sedaj pa slovenske žene in dekleta, če hočete res imeti ta kotiček poslužite se pridno te prilike. Vsaki teden v sobotni številki, bo "Edinost" 'prinesla ta kotiček. Kako bo pa ta "kotiček" zanimiv, je pa odvisno od vas samih.

* * *

Opozarjamo vse naše žene na današnji članek. Katerega je spisala naša navdušena Mrs. M. Bevec iz Canonsburga, Pa., ki je že toliko dobrega storila za katoliški tisk in katol. organizacijo.

O, da bi vse naše slovensko ženstvo takole čutilo in mislilo.

To se pa lahko doseže s pridnim probujanjem po časopisju.

Kako odstraniš oljnate barve iz lesa? Lise oljnate barve v lesu drgni z dežnico, v kateri je raztopljenega nekaj luga (Pottasche) in kosček ugašenega apna.

Čiščenje bisernice (Perlmutter.) Ne čisti nikdar stvari iz bisernice z milom. Čisti jih z vodo, v katero si dala nekoliko ilovice.

Blato iz obleke se odstrani na sledeči način. Najprej pusti blato, da se popolnoma posuši. Nato vzemi krompir, ga prereži čez polovico in dobro pomaži z njim madež. Madež izgine in blago ostane snažno.

Barvane bluze, obleke ali predpasnike, o katerih misliš, da bo popustila barva in se razlezla, ne smeš jemati iz vode. Ko si jih namočila, jih operi in jih daj sušit. Če jih pustiš ležati mokre na mizi, se barva tako razleze, da dotična obleka ni več veliko za rabo.

Kako popravimo predmete iz celoluida? Lasne igle, glavniki in drugo iz celoluida se kaj rado upogne in postane zelo nepripravno ali celo nerabno. Poljubno jih zopet lahko popravimo, ako jih za hip vtaknemo v vročo vodo.

Uporaba dišav ali začimb. Začimbe ali dišave nam dajejo večinoma le rastline. Imamo dve vrsti začimb, domače in tuje. Tuje začimbe so se začele uvažati šele v petnajstem stoletju. Poper na primer je bil v tistem času silno drag, nadomestovali so ga s kumino. Že zgodaj se je začel rabiti cimet, in sicer največ pri sušenju mesa. Nekatere začimbe rabimo radi prijetnega duha, druge radi močnega okusa. Oboje vpliva na prebavila, ker jih draži in s tem pospešuje prebavljanje. Jedila postanejo okusnejša, nekatera se brez dišav celo zoperstavijo, da jih ne moremo uživati, dasiravno so drugače pripravljena. Ker le ona jedila, katera radi jemo, teknejo in porabijo vso redilno snov, zato je potrebno devati v jed začimbe. A treba jih je previdno rabiti; prevelika množina škoduje zdravju in pokvari jed. S pridevanjem začimb jed ne sme izgubiti svojega prvotnega okusa, izvzemši jedila, ki imajo okus le po začimbi, kakor peteršiljeva juha, drobnjakova omaka itd. Kadar rabimo dišave ali začimbe, moramo vpoštevati v prvi vrsti domače. One so milejše. K domačim dišavam prištevamo: peteršilj, zeleno, čebulo, česen, majaron, ,rožmarin, materino dušico, ,krebuljico, janež kumino, pražiljko, vinsko rutico, gorčico, korjander, lovorjev list in lovorjeve jagode, papriko, brinje in tudi hmelj ki se rabi pri varenju piva, prištevamo k začimbam. Tuje dišave so: črni poper (nezrel sad), beli poper (zrel sad), klinčki, muškatov cvet in muškatov oreh, vanilija, cimet, ingver in drugo. V prodajalnah lahko kupimo že zmešane dišave; te so drage in premnogokrat so jim primešane druge tvarine. Najbolj znana začimba v steklenicah je "Maggijeva", ki jo rabimo za juho in razne omake, v kuhinji je velike vrednosti. K začimbam lahko prištevamo tudi kis (jesih), limonov sok, sol in sladkor. Mnogo je jedil, ki postanejo le potem okusne, ako jim pridamo par kapljic kisa. S pomočjo kisa se hitreje raztopi beljakovina in škrob se izpremeni v sladkor. V večji množini škoduje, ker kri preveč razredči. Enak vpliv na hrano ima limonova kislina, ki se rabi kot pridatek raznim jedilom in posebno tudi pri hrani za bolnike. Limonov sok ne pusti nikdar vreti, okisaj jedila, ko so že popolnoma gotova, drugače postanejo grenka.

O pripravi divjačine. Najnavadnejša divjačnia je srna in zajec. Zelo priljubljeno je meso srne, ki se lahko je celo leto; najokusnejše je poleti. Tudi meso jelena je zelo okusno, a ne tako fino kakor meso srne. Zajec je najboljši od septembra do februarja. Vsako divjačino je treba pustiti, da odleži, in sicer poleti manj, pozimi pa dalj časa, in to najbolje v koži, zato da postane meso krhko. Mnogo gospodinj ima navado, dati vsako divjačino v kvašo (paco), akoravno ni meso divjačine v kvaši tako okusno. V kvašo naj se vloži samo meso starejših živali. Meso mlajših živali naj se pusti viseti nekoliko dni ali pa naj se pomoči v dobro olje, v katero se je dalo nekoliko limonovega soka ali v katero se je nalilo nekoliko belega vina. Potrositi je treba nato meso s stolčeno dišavo in z zrezano zelenjavo. Tako naložena divjačina se da v lonec, pokrije se in se vsak dan obrne. Divjačina, ki je bila ravnokar ustreljena, se odrgne s stolčenimi brinjevimi jagodami, h katerim se je dalo malo soli, vloži nato v globoko glinasto, če je je več, v malo leseno posodo, pokrije naj se s pokrovko in obteži. Pozimi lahko leži tako tri tedne, le enkrat ali dvakrat naj jo obrnemo.

Drsalke spravi vedno čiste. Najbolje jih osnažiš, če jih pustiš nekaj časa namazane s petrolejem in jih potem zdrgneš s presejanim pepelom, s prav drobnim peskom, pomešanim s soljo in s petrolejem ali s finim gladilnim prahom.

Kako razločimo pristen čaj od ponarejenega? Noževa konica čaja se dene v kozarec mrzle vode, pokrije se z dlanjo vrh kozarca in se dobro strese. Pristen čaj vodo komaj pobarva, medtem ko je od ponarejenega takoj močno rjava.

Da čebula ne gnije, jo je treba hraniti v suhem, zračnem prostoru, da ne poganja, naj bo prostor poleg tega še hladen. Čebula naj se že jeseni na solncu dobro posuši, če se hoče zabraniti gnitje. V nekaterih krajih jo za nekaj časa obesijo v dim, kjer se tudi dobro posuši; poleg tega pa dim tudi zamori gnilobne glive in boljalimanj prepreči poganjanje.

Splesnenje prerezane čebule. Da ti prerezana čebula ne splesni, potegni skozi nenarezano stran čebule nit ter obesi čebulo na žebelj tako, da je prerez obrnjen navzdol. Ne odcedi se pri tem niti kapljica soka, čez prerez se pa napravi tenka mrenica, ki varuje čebulo splesnenja.

Kako narediš kavin izvleček ("ekstrakt")? 1 kg zmlete kave popari s toliko vrele vode, da dobiš pri precejanju pol litra tekočine (filtrata"). Tej primešaj 200 gramov sladkorja. Zmes pari v plitvi skodelici pri največ 40 st. Reomirjeve toplote toliko časa, da se pri poskušnji na stekleni plošči po ohlajenju strdi. V tem trenotku tekočino nalij v oblike, in ko se strdi, nastanejo ploščice, katere zavij v stanjol.

Kako čistimo fotografije. Fotografije čistimo najbolje, če jih previdno obrišemo s koščkom sveže žemlje, seveda s sredico brez skorje.

Kako spoznamo strupene gobe? Gobo potresi na spodnji strani s soljo, če postane goba na tem mestu rumena, je strupena, če postane pa črna, je užitna. Gobe, ki postanejo zelene ali sive, sicer niso strupene, vendar jih ne uživaj.

Kako izpitaš mlade golobe v kratkem času? Ko so golobiči kakih 20 dni stari, jim naredi v jerbasu iz mahu ali sena mehko gnezdo. Jerbas deni na prostor, kjer je dosti zraka, a malo svetlobe. Golobiče nato pitaj s kuhano koruzo po trikrat na dan. Koruza naj bo še gorka ter zadošča za golobiča 30 do 40 zrn naenkrat. V 10—12 dneh so golobiči že prav debeli in okusni.

Jabolčna gorčica. 4 l sladkega mošta vkuhaj na 2 l ter vmešaj 200 gramov zelene (Sellerie) ter 300 gramov rumene gorčične moke. Ko je zmes dobro zmešana, jo ohladi in napolni v steklenico ali lončke, ki se dajo dobro zapreti. Če kuhaš v moštu razrezano kutnjo, dobi gorčica posebno prijeten okus.

Kako naj se ravna z mladimi goskami? Izvaljenih gosk naj se prvih štiriindvajset ur ne jemlje iz gnezda, ker takrat ne rabijo hrane. Prva dva ali trije dnevi so za goske najbolj kritični, zato jih je treba skrbno čuvati in hraniti. Včasih je težko jih privaditi na to, da same žro, a s potrpljenjem in vztrajnostjo se doseže kmalu tudi to. Pokladati pa se jim mora različna krma. Prve tri dni naj se jim pokladajo kuhana in na drobno razrezana jajca, pomešana z razsekanimi koprivami ali pa ž listjem divjega regrata. Pozneje naj se jim daje kuhan in zmečkan krompir, pomešan z otrobi. Kmalu nato pričnejo žreti tudi travo in te naj se jim poklada mnogo. Ko so stare teden dni, ni več velike skrbi, in ko imajo en mesec do šest tednov, jih izpustimo na pašo na primeren travnik. Vsak večer, ko pridejo domov, naj se jim da nekoliko ovsenega ali ječmenovega zrnja ter kuhan in zmečkan krompir. Najboljša hrana za goske je mehka trava, posebno pa taka, ki raste na namakani senožeti. Ako take trave ni, je treba skrbeti za dobro pitno vodo in primerno senco.

Gospodinje, ne nosite vrelih jedi na mizo! Skoraj neverjetno je, kako trdovratno se drže gospodinje in kuharice grde razvade, da postavljajo vrele jedi na mizo. ,Te vrele jedi se morajo precej zaužiti, žvečiti in požirati. Žal, da se ne ve in ne pomisli, koliko se s tem pri najboljši volji škoduje! Prvi slab naslednik te grde razvade je ona, dandanes skoraj splošna tožba o zobnih bolečinah in zgodaj pokvarjenih zobeh z vsemi slabimi posledicami. Cela vrsta zobozdravnikov se živi od tega, ker postavljajo kuharice jedi in pijače skoraj vrele na mizo (50—70 Celzija). — Še vedno premišljujejo in iščejo vzrokov, zakaj da se zobje v gornji čeljusti poprej pokvarijo nego oni v spodnji čeljusti. Vzrok je prav blizu. Le opazujmo vroč grižljaj, ki ga vzamemo v usta. Pekoči grižljaj najprej jezik v neznansko hitrostjo premetava in suče semtertja, pri tem pa se zadeva in zaletava pekoča jed ob notranjo stran zob v gornji čeljusti. Odtod prihaja, da se zobje zgornje čeljusti najprej razpočijo in jamejo drobiti in krušiti, in sicer na notranjih robovih. V te razpoke se zarivajo zobni posteklini škodljive tekočine, kakor sladkor itd., ter zobe neusmiljeno uničujejo.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

ka pride na mila smrt. O kak strahovita miseu! Se nocoj nesem gotov svojega življenja. I naj huse pri tom je, da zdaj nesem pripravlen, ne za vero ,zapovidi, ne za svojo ženo i deco. Brezi sega sem ostau pri hiži. Tak, dragi krsčenik, ,vidis, sam proti sebi dasi ne na pravum capasi v nevarnosti je tista dusa, steru si si pred božim oltarom zvolo za tovarisico za cejlo življenje, steroj si daruvau lubezen svojega mladoga srca i njej vernost oblubo do hladnoga groba. V nevarnosti su tvoja drogna deca, stera te tak lubo znajo zvati: "Ajtek lubleni, ka ste nam prinesli?" či si drugo ne meo, si je polubo svojov lublenov rokov in srcom, pa si se že ot trudu svoje trujave in težave žmetnoga stana. Vidis moj dragi brat po Jezusi Kristusi, zmisli si na svoje male, zmisli na svojo ženo,, ka bi začnola, či bi jo zapusto brezi sega pri hiži. Nema te s kem spraviti na pokopališče. Nema s kem živeti nadele. Pride hižni gospod, terja jo rent, ,steroga tudi nema. "Ven z moje hiže, či ne plačas." Vidis, dragi mož i žena dobru si premislita za vajno srečo se ide. Drustvo je strasno dobru sakomi človeki, kak ženski, tak moškim. In či nas je več fkuper, več lejku pomaga svojim bratom i sestram. Hodimo na boj in se združimo kuper amerikansko prekmurski Slovenci. To telko pomeni, da nemamo nikse stranke proti nubenomi prekmurskomi Slovenci. Krsčanskoga mislenja more biti in dober delavec za drustvo i sv. mater Cerkev. Na pa se tiče drugi stvari in pojasnil se pozvedi pri nasi bivsi brataj.

Drustvo Sv. Ivana Krstitela ma svoju sejo sako strto nedelu vu slovenskoj cerkveno dvorani in sigdar ob 2. veroma popoldne.

Predsednik Andrew Glavach, 1844 W. 22 Place.

Potpredsednik Stefan Foys, 2329 So. Wood St.

Taynik Ignac Krapec, 1146 W 17 St.

Blagajnik John Densa, 2730 Arthington St.

Pottajnik John Horvath, 1844 W 22 Place.

Nadzorni odbor: John Foys, Stevan Kocet, Stefan Horvath. — Paziteu Raj Jožef.

To je odbor za leto 1922. Stopimo jim sen na roke pridobiti novo brate kak žensko tak moške. Si se fkup združimo. Zdaj pa želem sem Prekmurcom srečo i boži blagoslovu leti 1922 . . . **Andrew Glavač.**

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

na noben način. — Tako so prišli policaji Pribičevićeve telesne straže ob dober "uspeh", on sam pa ob sloves državotvornega "mučeništva." (Novi čas, št. 284.)

Jugoslovanski klub proti militarizmu. — Belgrad. — V seji finančnega odbora je bila v razpravi zahteva po zmanjšanju stalnega kadra vojske od 145.000 na 100.000 mož. Seje se je udeležil tudi vojni minister Zečević in v svojem govoru dokazoval, da armade v današnjih razmerah ni mogoče zmanjšati; nasprotno je generalni štab mnenja, da se mora vojska zvišati.

V imenu Jugoslovanskega kluba je posl. dr. Hohnjec pobijal izvajanja vojnega ministra in izjavil, da SLS. slej ko prej vztraja na stališču, da se stalni vojni kader zniža in skrajša tudi vojaško službovanje. Sklicevanje na še negotove državne meje ni utemeljeno. Mi smo imeli zasedeno Koroško, baški trikot in znaten del Albanije. A kaj nam je to pomagalo, ko smo pa morali na kratko zahtevo entente vsa ta ozemlja izprazniti in prepustiti pohlepnim sosedom. Z militarizmom ne bomo daleč prišli. Tem manj, ker nas bremena za armado gospodarsko ubijajo. Končno je dr. Hohnjec zahteval, da se Wranglovci takoj odpokličejo iz obmejnih čet, ker niso na mestu. Potem je še vprašal vojnega ministra, kaj je z afero polkovnika Vašića, ki je hotel državo oškodovati za visoke milijone. Vojni minister Zečević je odgovoril, da o tem še ne more podati nobene izjave, ker preiskava še ni končana. Koncem seje je vojni minister pristal na to, da se stalna vojska zmanjša, ako v to privoli tudi vlada. — Predsednik odseka Veljković je nato izjavil, da bo predložil to vprašanje Pašiću. (Novi Čas, št. 282.)

Zvanični obavestajni Biro nam sporoča dne 3. jan. 1922., da je general Miloš Vašić imenovan za vojnega ministra. Ali je to ista oseba?

Mariborska "Straža" piše: "Ameriški slovenski delavci in Etbin Kristan. Slovenski delavec Zupančič (Amerika) piše v "Sedanjosti" sledeče: 'Če vidite kjerkoli gospoda Etbina Kristana, vprašajte ga, kje je naših 60.000 dolarjev, ki smo jih bili zbrali za primorske Slovence. Etbin Kristan nam je zagotavljal, da bo postal član mirovne konference in da bo imel uplivno besedo. Za naše dolarje je kupil v Ljubljani — tiskarno. Sedaj nam pa pravi, da smo delničarji njegove tiskarne. Etbin Kristan je uničil socijalistično gibanje med ameriškimi Slovenci in prepričani smo, da se bo to zgodilo tudi doma'."

Kaj je bolje "fehtati" ali krasti?

Doma so rekli tako-le: Kdor prosi, ta "žiher" nosi. — Kdor pa krade, temu naj pa po hrbtu pade.

*

Tatvine so pa različne. So tudi tatje, ki kradejo organizacijam denar na način, da članstvo ne ve. Ve pa Bog in vest. In taki tatje so najnevarnejši.

*

"Fehtati" ni prav nič sramotno, posebno za javne dobrodélne namene, pa naj bo to za misijonske, dobrodelne ali pa kakoršnekoli namene. — Samo za svoj "žep" "fehtati" je pa grdo, dokler človek ni v resnici potreben.

ZNIŽANA VOŽNJA

Ker so nekatere línije znatno znižale svoje cene. se nudi ugodna prilika onim, ki so v kratkem namenjeni v stari kraj. Pišite nam po cene i vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja nam pišite to tozadevna pojasnila.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki vam nudi točnost in nizke cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
SLOVENSKO BANKO
70—9th Ave., New York City.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

IV.

Tretjega dne zvečer po opisanem dogodku v areni, se je imela vršiti borba drugačne vrste in sicer na imperatorjevo izrečno željo v pričo njega in celega dvora. To je bil tisti večer, ko se je imelo po cesarski pojedini meriti vse, kar zmore Rim duha in duhovitosti, modroslovia in učenosti z bistroumnostjo in govorniško spretnostjo Aten, ki so bile zastopane po svojem najmlajšem, a tudi najbolj nadarjenem sinu. Vsi, ki so imeli pravico priti na dvor, bili so povabljeni na posebno cesarjevo povelje. Ta poziv je ukazal Avgust poslati celo gospe Lei in njenima otrokoma kakor posebnim prijateljem njegovega ljubljenca Dionizija.

V mestu je bilo polno življenja in gibanja. V hišah se je nežni spol lišpal in lepotičil, da bi dostojno in sijajno nastopil v tako vzvišeni družbi. Na ulicah se je nabralo sila ljudstva, da bi občudovali nosilnice in v zlatu in dragih kamenih lesketajoče se edame v njih. Kaj takega se namreč v Formiji ni videlo vsak dan. Zaradi obilnih gostov, katere so sužnji spremljali z bakljami je bilo na ulicah svetlo, kakor po dnevu.

Vrata namurove palače so bile širom odprte. Stotine sužnjev je bilo zaposlenih z sprejemanjem in uvajanjem gostov. Vodili so jih v notranji dvor "implurija", ki je bil zelo bogato okrašen. Rastline ovijalke in vspenjalke so se vile po porfirnih stebrih, ki so nosili arkade, ki so obdajale dvor od vseh strani. Pod obokom so visele barvane svetilke, ki so skupno z magično svetlobo meseca in zvezd razširjale čarobno svetlobo na vse, kar je zdaj oživljalo dvorano — to številno, pisano oblečeno, lesketajočo se družbo, cvetlične gredice, ki so okrožale krasen vodomet, čegar curki so žareli sedaj svetlo ko zlato, sedaj rudeče ko kri, sedaj opet zeleno ali modro.

Predno se je še prikazal dvor, je ime! Tiberij z nekoliko svojih zvestih tajno posvetovanje. "Vsi veste, koliko drži Avgust nanj", jim je govoril, "in če dovolite danes temu Atenjanu, namestu da bi mu gobec enkrat za vselej zamašili, — če mu dovolite danes, da vas premaga, potem niste izgubili samo svoje časti in slave, ampak izgubimo tudi celo lepo posestvo, ker se bo ta mladenič s svojo medeno besedo potem zavzel tudi za stvar svojega prijatelja in rojaka, za tistega mladega jezdeca-junaka, katerega smo pred kratkem občudovali. — Vaša glavna naloga je, da ga osmešite, ali ga pa vjamete v njegovi lastni besedi. Tajite in ugovarjajte vsemu, kar reče, — šeme ste, ne pa možje, ako se daste ugnati od mlekozobneža v kozji rog. Vi ga morate osmešiti, mora postati cilj šal in dovtipov cele družbe. Jaz vas ščuvam kakor pse na enega psa, naj zapusti Rim pokrit z nečastjo in sramoto. Zapomnite si to!"

Ko je govoril Tiberij te besede, ustavil se je pred palačo lahki voz Atenjana. Pripeljal se je s postajališča pri stotem miljnem kamenu, kamor je okoli poldne hitel sam, da bi odpeljal svoje prijatelje k zabavi. Udeležil se je enostavnega obeda. Lea je zase in za svojo hčer povabilo odklonila, želela pa je, da se tega večera udeleži njen sin in tako sta prevozila prijatelja skupno to kratko pot.

"Avgust ti je sam svetoval", pravi med potjo Dionizij prijatelju, "da se oprimeš pravne poti. Da bi kaj dosegel po tej poti, skoraj misliti ni, zakaj noben drugi kakor Tiberij sam je sedaj posestnik tvoje dedščine in ž njim ni dobro črešnje zobati. Da bi mogel začeti in nadaljevati to pravdo je potrebno pred vsem to, česar tebi manjka, on pa ima v obilici, namreč moči in bogastva. Ali ni tako?"

"Prav tako je! Moja mati nima nobenega upanja, da bi kdaj prišla do svojih pravic in posestva razun, ako bi našla zaščitnika in prijatelja pri dvoru, ki bi ne bil izpostavljen Tiberijevemu uplivu in bi tako mogel delati njemu nasproti."

"Ravno tako se zdi cela stvar tudi meni. Izmislil sem si sledeče: Zdi se mi, da že več let ni bil Avgust nikomur tako naklonjen in vdan, kakor meni. Če toraj položim svoje posredovanje v isto skledico s tvojimi pravičnimi zahtevami —"

"Razumem, moj dobri, velikodušni prijatelj."

"Še daleč ne tako dobrotljiv in velikodušen, kakor je bil moj prijatelj nasproti sužnju. Ali kakor sem rekel, Avgust mi je zelo naklonjen in mi je že obljubil uslišati vsako prošnjo in jo tudi izpolniti, ako se mi posreči zmagati v tem boju. Tit Livij in Haterij, z katerima sem o tem govoril, sta mnenja, da smem to imperatorjevo obljubo do besedno vzeti. Ta večer mora odločiti. Tam bo stala meni nasproti cela vojna moč rimskih izobraženih mož, da bi razkropili in uničili teorije in sleparenje Atenjana. Pač mi je tesno stopiti celi vojski nasproti, a vendar se mi zdi, da moram sprejeti ponujeno mi rokavico in ne sramotno bežati pred njo."

"Ti — bežati!?" zakliče Pavel in začudeno gleda prijatelja.

"Ti ne veš, kaj se vse z menoj godi. Ali On, katerega nosim v svojem srcu, — če tudi ne omenim tvojih koristi, ki se, čudno dovolj, tako tesno naslanjajo na vspeh mojih besedi. — On mi bo pomagal govoriti o večno-lepih in velikih resnicah, o resnicah, o katerih so vedno tako radi razmišljali najplemenitejši duhovi in ki ne morejo človeka nikdar poniževati, ampak poviševati in oplemeniti. Poglej, no prijatelj! vozov in nosilnic ni konca. Kmalu bova na cilju."

Nekoliko minut pozneje sta se nahajala v "impluviju", kjer je bila zbrana že večina gostov. Stoli in blazine so se vrstile ob stenah, ali so stali med stebri tako, da je bila vsa družba zbrana deloma pod prostim nebom, deloma pod arkadami. Avgust z obema cezarjema in dvornimi damami je bil tudi že tu.

Dionizij je hitel predstaviti svojega prijatelja postarnemu hišnemu gospodarju, plemenitemu Mamuri. Ta je dobrohotno poteptal mladega moža po rami in se izrazil zelo pohvalno o njegovem očetu, čegar previdnost in junaštvo je občudoval v bitki pri Filipih. Potem ga je prijel pod roko in ga peljal k imperatorju, ki je sedel na eni izmed postavljenih klopi. V njegovi bližini je sedel slavni naslednik Ciceronov, priletni Kvint Haterij in ravno tako od let upognjen Tit Livij.

"Dovoli mi, uzvišeni Oktavijan, da ti predstavim sina enega od tvojih bojnih tovarišev, moža, ki se je boril z večim navdušenjem za te, kakor pa z priđom za se."

Avgust je odgovoril na globoki poklon na ta način predstavljenega z kratkim, a prijaznim smehljajem. Potem se je pa ozrl na Tiberija, ki je sedel nedaleč proč pod notranjim obokom in je moral slišati Mamurove besede, ter je opazoval njegovo nenavadno temno rudečico, ki se je razlila po njegovem tolstem obrazu.

Zraven Tiberija sta stala še dva moža: nam že znani pretorijanski general, Sejan, in visok mož, oblečen v azijsko nošo z oskim melanholičnim obrazom in globoko ležečimi očmi.

NAROČNIKOM V BLIŽINI!

Vsem naročnikom, ki stanujejo v bližini naše tiskarne naznanjamo, da smo pričeli sedaj pošiljati naše liste po raznašalcih. Določena sta dva dečka, ki izvršujeta ta posel. Kdor bi lista ne dobil prosimo, da nam takoj naznanite, da se bo stvar popravila in list dostavljal na pravi naslov. Kdor se preseli naj blagovoli naznaniti svoj novi naslov raznašalcem, ali pa upravi lista. Upamo, da bomo stem ustregli našim naročnikom v naši bližini, ker list se jim bo hitreje dostavljal kakor dosedaj po pošti. **Uprava Edinosti.**

NAROČNIKI "EDINOSTI" POZOR!

Prosimo vse naše naročnike, da v slučaju preselitve nam takoj naznanijo svoj novi naslov. Poleg novega pošljite nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Mi želimo vsakemu naročniku dostaviti vsako številko našega lista. Velikokrat se pa kdo oglasi, čez mesec dni po svoji preselitvi in se pritožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam takoj naznanite svoj novi naslov, kadar se preselite in vam bomo dostavili vsako številko našega lista.

Uprava "Edinosti."

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

I. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za $250, $500 in $1000 smrtnine. Društvo plačuje $7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelek se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Dr. zboruje vsako 1 nedeljo v mescu v Knausovi dvorani. Asesment se plačuje samo na seji, od 10 ure dopoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik John Widervol, 1153 East 61st Street.
Podpredsednik Joseph Žulič.
Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St.
Blagajnik John Melle.
Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave.

Nadzorniki John Zulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant. Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.
2448 South Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.
Phone: Lawndale 250.

DVA NOVA KANDIDATA.

Pavle Zgaga kandidira za urednika "Edinosti", Kozma Teleban pa za urednika "Proletarca."

Kdo bo zmagal? **Sršen.**

PODPIRAJTE MLADINSKE DOMOVE.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA štev. 18. S. D. Z., CLEVELAND, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55 leta starosti. Zavarujete se lahko za: $150, $300, $500, $1000, $1500 in $2000, smrtnine. Za bolniško podporo pa se lahko zavarujete za $7 ali pa $14 na teden. V društvo lahko vpišete tudi otroke od 1 do 16 leta starosti. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor.

Društvo zboruje vsako 3 nedeljo v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, 1115 Norwood Rd.; podpredsednik Josef Zakrajšek, tajnik John Vidervol, 1153 E. 61st St.; zapisnikar Jos. Zaveršek ml., blagajnik A. Basca, nadzorniki Anton Vidervol, Ant. Strniša in Josef Zakrajšek st. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar. Zastavonoša Ferd. Misič, Redar John Peterlin.

ŠIRITE LIST "EDINOST"

"STE SE ŽE ODZVALI PROSEČEMU KLICU BEDNE DECE MLADINSKIH DOMOV?"

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO.

DINARI - DOLARI

brzo i sigurno po najnižjih cenah.

ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE.

EMIL KISS. BANKIR

133 Second Avenue
New York, N. Y.

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše salatno olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street **Chicago, Ill.**
Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave damo $5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke.

2049 West 22nd Street, **Phone: Canal 5190.**

POZOR — Krasni Stenski katoliški **KOLEDAR za leto 1922.** Koledar ima 14 strani na vsaki strani so različne krasne slike, strani so široke 9 in pol palca, in dolge 16 in pol palca. Tako lepega koledara še niste imeli v hiši. Cena je 25c s poštarino. Pošlite matizem, za rane, opekline, bule turove, kraste, grinte, lišaje mozulce,

Za lase, za sive lase, moške brke, za prahute na glavi, za reupoštne znamke.

srab in solčnate pike, kurje oči, bradovice, potne noge, ozebline in še veliko drugih zdravil pišite takoj po cenik ga pošljem zasttojn.

JACOB WAHCIC,
6702 BONNA AVE. N. E. **CLEVELAND, O.**

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place, **Chicago, Ill.**

Priporočam Slovencem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo **moko, fino salatno olje, doma narejeno kislo zelje, importirani holandski mak, sveži kostanj** in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

NěmečeK

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.